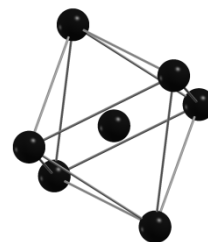

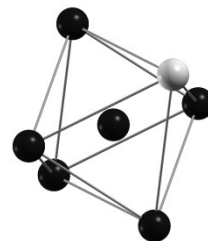
Seminární úlohy 5

1. Do krystalické látky tvořené atomy typu **X** byla přimíchána malá příměs ve formě atomů typu **Y**. Každý atom zkoumané látky má ve svém nejbližším okolí $n=6$ stejně vzdálených atomů a atomy typu **X** a **Y** obsazují polohy v krystalu zcela nahodile (nedochází tedy např. k nějakému shlukování). Experimentální metodou jaderné magnetické rezonance jsme dokázali rozlišit dva signály:

a) Jeden intenzivní signál (o intenzitě I_a), který odpovídá případům, kdy byl atom **X** obklopen 6 atomy typu **X** (černé atomy);
intenzita I_a je tedy přímo úměrná počtu situací na obrázku:

b) a jeden slabý signál (o intenzitě I_b) odpovídající případům, kdy je atom **X** obklopen 5 atomy typu **X** a jedním atomem příměsi **Y** (světle obarvený atom);
intenzita I_b je tak přímo úměrná počtu těchto situací na obrázku:

Poměr intenzity signálu v případech b) vůči intenzitě signálu případů a) je: $I_b/I_a = 0,012$.

Vypočítejte koncentraci c příměsi **Y** (koncentraci atomů **Y** v látce).

Řešení:

[Použijeme binomické rozdělení. Koncentrace příměsi **Y** v látce $c \sim 0,002$.]

2. Geigerův-Müllerův detektor umístěný v blízkosti radioaktivního vzorku cesia (obsahující isotope ^{137}Cs) naměřil během jedné hodiny 28 800 událostí – rozpadů β^- . Vypočítejte pravděpodobnost p , že během jedné sekundy detekuje **právě šest** událostí. Radionuklid ^{137}Cs má dlouhý poločas rozpadu (cca 30 let) a vzorek obsahuje obrovské množství těchto radioaktivních jader.

Řešení:

[Použijeme Poissonovo rozdělení. Pravděpodobnost, že dojde k 6 rozpadům za sekundu je $p \sim 0,1221$.]